

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Jazzmuusika õppekava

Mati Tubli

MINU ROOTSI

Loov-praktilise lõputöö teoreetiline osa

Juhendaja: Ahto Abner

Kaitsmisele lubatud.....

Viljandi 2018

SISSEJUHATUS	3
1. MUUSIKALINE ARENG	4
1.1. Enne ülikooli astumist	4
1.2. Õpingud TÜ VKA-s	4
1.3. Õpingud vahetusüliõpilasena	5
1.4. Tagasi TÜ VKA-s	5
1.5. Õpingud Göteborgi Muusika- ja Teatriakadeemias	6
2. KONTSERDI KONTSEPTSIOON JA REPERTUAAR	8
2.1. Troublemaker	8
2.2. Kay la Nago	8
2.3. I Want to See You My Father	9
2.4. Higher Ground	9
2.5. Phenomenal	10
3. ETTEVALMISTUSPROTSESS JA KAASTEGEVAD MUUSIKUD	11
3.1. Esinemiskoht	11
3.2. Diplomikontserdi proovid	11
3.3. Heli	11
3.4. Valgus	12
3.5. Kunstnik	12
3.6. Plakat	12
3.7. Kaastegevad muusikud	12
4. KOKKUVÕTE	17
6. LISAD	19
Lisa 1 „Troublemaker”	19
Lisa 2 „Kay la Nago”	20
Lisa 3 „Higher Ground”	21
Lisa 5 Kontserdi kava	23
Lisa 6 Lavaplaan	23
Lisa 7 Plakatid	24
7. SUMMARY	26

SISSEJUHATUS

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjaliku osaga annan ülevaate enda muusikalisest arengust, õpingutest Rootsis, Göteborgi Ülikoolis maailmamuusika suunal (edaspidi HSM), Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia (edaspidi TÜ VKA) diplomikontserdi konseptsioonist, kontsertkavast, ettevalmistusprotsessist ning kaasa tegevatest muusikutest. Diplomikontserdil tulevad esitusele lood, mis on pärit minu õpinguaastatest Rootsis, Göteborgi Ülikoolis maailmamuusika suunal.

Kontserdi pealkiri „Minu Rootsi” sümboliseerib minu muusikalist teekonda afro-rütmide maailmas.

Loov-praktilise lõputöö esimeses osas kirjeldan oma muusikalisest arengut. Teises osas annan ülevaate kontserdi repertuaarist. Kolmandas osas annan ülevaate ettevalmistusprotsessist ning kaasa tegevatest muusikutest ja tehnikutest. Töö juurde kuuluvad ka lisad, mille juures on lugude noodid, kava, lavaplaan ja plakatid.

Kontsert „Minu Rootsi” toimub 12. mail Viljandi Pärimumuusika Aidas kell 20.00. Minuga koos astuvad lavale Aurelia Dey (vokaal), Arvid Rask (kitarr), Oskar Löfberg (trummid), Tõnis Kirsipu (perkussioon), Tõnu Tubli (tromboon ja vokaal), Ingrid Rabi (vokaal), Lee Taul (viul ja vokaal), Marvin Mitt (kitarr), Rahel Talts (klahvpilli) ja Tobias Tammearu (saksofon). Minu intrumendiks on basskitarr ning taustavokaal. Kontserdi helimees on Rainer Koik ja valgustehnik on Javer Jaanus. Kontsertpaiga kunstiline juht on Pille-Riin Lillepalu.

Täna oma loov-praktilise lõputöö juhendajat Ahto Abnerit, erialaõpetajaid Taavo Remmelit, Marti Täрни, Stefan Bergmanni ja Sten Kälmanni.

1. MUUSIKALINE ARENG

1.1. Enne ülikooli astumist

Muusikaga olen tegelenud ja erinevaid instrumente õppinud umbes 15 aastat ning olen lapsepõlvest saati muusikaga ümbritsetud olnud. Kasvasin üles Tartu Ülikooli Akadeemilise Puhkpilliorkestri Popside najal, mis on asutatud minu isa Enno Tubli poolt. Sõitsin tihti nädalavahetustel Popsidega kontsertidele kaasa. Sellest tulenevalt oli igati loogiline samm alustada esimesi muusikaõpinguid Viljandi Muusikakoolis. Kuna isa kinnisideeks oli, et kõik lapsed peavad mängima kausshuulikuga puhkpilli, siis minu põhipilliks sai metsasarv. Pärast klassikalise suuna lõpetamist Viljandi muusikakoolis jätkasin oma õpinguid pop-jazz osakonnas basskitarril. Minu esimesteks õpetajateks olid basskitarrist Marti Tärn ning kontrabassist Taavo Remmel. Nüüdseks olen jazzmuusika õpingutega jõudnud TÜVKA rakanduskõrghariduse diplomitööni.

1.2. Õpingud TÜ VKA-s

Aastal 2012 alustasin esimesi ülikooli aastaid TÜ VKA-s. Minu esimesed kaks õpinguaastat möödusid rohkem ülikoolist väljaspool jätkates tihedat tööd Muusikakooli aegadest alustatud bändidega Lack of Eoins ning Kveld. Endale üllatuseks alustasin ka Marti Tärni asendamist ansamblis Vägilased ning astusin reggae ja ska bändi Angus. Minu muusikalisteks väljunditeks olid enam-jaolt pop-groove-folk ansamblid. Mõistsin, et jazzmuusika ei ole minu tõeline kirg ja kutsumine. Tahtsin ainult bände teha. Mistõttu basskitarri ja jazzmuusika teooriaga tegin individuaalset vähe tööd. Samal ajal kui minu kursusekaaslased transkribeerisid soolosisid, harjutasid kõiksuguseid jazzstandardeid ning jämmisid ühiselt. TÜ VKA tolleaegne

õpetamismeetod oli minu jaoks väga puine ning ebaselge. Raske oli aru saada, miks ma mingeid ülesandeid tegema pidin. See oli ka üks nendest põhjustest, mis viis mind järk-järgult jazzmuusikast eemale. Proovisin leida TÜ VKA-st endale mõtte- ja mängukaaslaseid, kuid kahjuks ebaõnnestunult. Tänu vanematel kursustel õppinud tudengitele nagu Merike Paberits, Taavet Niller, Eeva Talsi ja Villu Talsi leidsin oma tee vahetusüliõpilasprogrammi Erasmus. Kandideerimise dokumentide asjaajamine käis väga kiiresti ning 2012. aasta sügisel leidsin end vahetuseüliõpilasena Rootsis, Göteborgi Muusika- ja Teatriakadeemias (edaspidi HSM) maailmamuusika suunal.

1.3. Õpingud vahetusüliõpilasena

Minu vahetusüliõpilase aasta HSM-i maailmamuusika suunal algas väga suure entusiasmiga. Kiirelt leidsin kõikjalt uut muusikat, uusi sõpru ja uusi ideid. Mul tekkis motivatsiooni pilli harjutada veetes harjutusruumis tunde. Minu basskitarri õpetajaks sai Afro-Cuba muusikaguru Stefan Bergman. Ta suutis mind suurepäraselt suunata õigele teele, lastes mul ise jõuda lahendusteni. Tihti tuli iseseisvalt transkripeerida ja selgeks õppida erinevaid lugusid (näiteks Bueno Vista Social Club lugu “El Quatro de Tula”). Tema õpetamismeetodiks oli anda piisavalt palju muusikalisi vahendeid ja näpunäiteid, kuidas jõuda näiteks ülalpool mainitud loo selgeks õppimiseni. Pidin ainult küsima õigeid küsimusi ning suund oli tema poolt antud. Ma ise nimetan sellist meetodilist lähenemist Rootsi meetodikaks. See pani mind mingil määral iseenda õpetaja rolli. Selle protsessi käigus hakkasin järk-järgult ennast paremini tundma õppima. Ma proovisin koguda võimalikult palju uusi teadmisi ning ootasin väga iga loengut, ansambelitundi, erialatundi ning proove. Muusikaliste ainete kõrval olid meil ettenähtud ka kehalise liikumise tunnid ning näitlemiskursused. Nendest tundides õppisin enda kursusekaaslaseid veel paremini tundma ning selle najal loodi meis justkui kogukonna tunne. Ma olin sattunud inspireerivasse õhkkonda, kus igal sammul ümbritsesid mind suurepärased muusikud ja õppejõud. Göteborgi Ülikool loob õpilastele väga hea keskkonna kõigi vajalike vahenditega, kus saab vabalt areneda ning leida

enda muusikaline tee - kõik oleneb sellest, kui palju oled valmis ise panustama. Afro-rütmid, igas võimalikus vormis, hakkasid mind kujundama selleks, kes olen praegu.

1.4. Tagasi TÜ VKA-s

Vahetusaasta lõppu olin ma Eestis tagasi. Leidsin end uuesti jazzmuusika maailmast. Kaks järgnevat semestrit möödusid peamiselt enda olemasolevate bändidega rutiinselt esinedes ning aasta Eestis lõppes sama kiiresti, kui üks väga hea kontsert. Eelnev aasta Rootsis oli minus tekitanud väga suure huvi Afro-rütmide vastu. Proovisin ka TÜ VKA-st leida endale sellest stiilist huvituvaid muusikakaaslaseid, kuid kahjuks ebaõnnestunult. Leidsin, et Eestis on maailmamuusika alal väga vähe muusikuid ja õppejõude, kellelt nõu küsida ja koos musitseerida. Tundsin, et minu vahetusüliõpilase aasta Rootsis jäi lühikeseks ning sisimas kripeldas pooleliolev töö afro-rütmidega. Sellest kasvas soov minna tagasi üliõpilaseks HSM-i, kus on Euroopa ja Skandinaavia üks parimaid maailmamuusika bakalaureuse kraadi pakkuv õppesuund. Minu õnneks ootas ülikool mind tagasi ning 2014. aasta sügisel alustasin statsionaarkohal õpinguid HSM-is.

1.5. Õpingud Göteborgi Muusika- ja Teatriakadeemias

Statsionaarõppe aastatel liikusin veel sügavamale afro-muusika rütmide maailma. Avastasin lisaks enda jaoks Lähis-Ida, Rootsi ja Lääne-Afrika traditsioonilise muusika. Eriti kõnetas mind Haiti traditsiooniline muusika (Haiti on vabariik Läände-India saarestikul, Hispaniola saarel. Vaatamata Haiti pidevale kokkupuutele Euroopa kultuurilistele mõjutustele jäi see Aafrika põlisrahvaste muusika püsima. Valdav enamus Haitile toodud orje olid pärit Benin, Togo, Nigeeria piirkonnast ja Kongo jõgistetaladelt. Kõige silmapaistvamalt kinnitasid kanda Beini kultuuriruumist pärit orjad, kes tõid kaasa Aafrika muusika ning kohanesid uue keskkonnaga. (Kolinski 1980, lk 33.)). Tänu vahetusüliõpilase aastale olin ma teadlik, kuidas kõige paremini endale õpingute teed luua. Sellest tulenevalt valisin enda mentoriks ja ansambelite juhendajaks Haiti muusika professori ja saksofonisti Sten Källmani. Steni käe all alustasin põhjaliku tööd

Haiti traditsioonilise muusikaga. Tegin tööd arranžeerimisega, kreooli keeles laulmisega, Haiti muusikakultuuri uurimisega ning erinevate Haiti muusikas kasutatavate löökpillide mängimisega (**Haiti** iseseisvus 1804. aastal pärast kohalikku mässu orjanduse vastu. Haitilaste juured pärinevad Aafrikast ja nende muusika on seotud Vodouni religiooniga. Vodouni muusikat võib kirjeldada ägedate trummirütmidega, spirituaalse tantsimise ja skandeerimisega. Just see ongi haiti muusika aluseks. 20. Sajandi alguses, kui lääne kultuur mõjud jõudsid Haitile, hakkas kaoliiklus levima üle terve riigi. Bluus, jazz ja isegi prantsuse muusika segunesid hõimumeloodiatega, luues täiesti uue stiili - ainulaadse Haitile. Täna on Haiti religioosne muusika voduni stiilis, katoliiklus stiilis või isegi mõlema segu. (MacFarland 2017)). Sten on muusikuna ja õppejõuna üks inspireerivamaid inimesi, keda ma enda elus kohanud olen. Kõik temalt saadud teadmised, küsimused ja ideed võtsin kaasa basskitarri tundidesse, mida jätkasin Stefan Bergmani käe all.

Oma Rootsisis veedetud aastatel leidsin endale mõttekaaslased, kellega lõime bändi - Aurelia Dey & The Vibe. Need muusikud astuvad üles ka minu TÜ VKA diplomikontserdi raames: trummar Oskar Löfberg, kitarrist Arvid Rask ning laulja Aurelia Dey. Ansambli repertuaar koosnes enam jaolt *dancehall* (**Dancehall** on muusikastiil, mida nimetatakse ka raggaks või dubiks, on Jamaica populaarne muusika, mis tekkis 1970-ndate aastate lõpus poliitilises turbulentsis ja sai 1980-ndate ja 90ndate aastate Jamaica domineerivaks muusikaks. Dancehalli tähtsaimaks lülis on deejay, kes rääbib ehk toastib eelsalvestatud loo peale, mis on enamjaolt salvestatud basskitarri ja trummide poolt (C.J.Cooper 1999)) ja *reggae* (**Reggae**, populaarne muusika stiil, mis pärineb Jamaikast 1960. aastate lõpust ja sai kiiresti riigi domineerivaks muusikastiiliks. 1970. aastateks sai see rahvusvaheliseks stiiliks, mis oli eriti populaarne Suurbritannias, Ameerika Ühendriikides ja Aafrikas (C.J.Cooper 1999)) muusikastiili mõjutustega omaloomingust ning mille juured olid Haiti ja Lääne-Afrika traditsioonilises muusikas.

Pärast kahte õpinguaastat Rootsisis omandasin maailmamuusika interpreedi bakalaureuse kraadi HSM-is. Sealseteks õppejõuduseks olid oma ala spetsialistid, sealhulgas basskitarrist Stefan

Bergman, Jonas Simonson, Anders Jormin, Sten Källman, Erika Risinger ning paljud külalisõppejõud.

2. KONTSERDI KONTSEPTSIOON JA REPERTUAAR

Minu diplomikontserdi „Minu Rootsi” kontseptsioon ja soov on jagada Rootsist õpitut muusikat Eesti publikuga. Maailmamuusika rütmid ja viisid Haitilt, Jamaicalt, Rootsist ning Aafrikast on Eesti muusikamaastikul vähetuntud ja -kasutatud. Diplomikontserdi repertuaar on hoolikalt valitud ning esindab erinevaid stiile. Lood on arranžeeritud bändile, kuhu kuuluvad muusikud Rootsist ning Eestist, kes edastavad minu maailmamuusika vaimustuse sõnumit diplomikontserdi publikule. Selleks olen Viljandisse kokku kutsunud oma väga head sõbrad Rootsist, eesotsas afro-, *dancehall* ja popmuusikamaastikul ilma tegev Ghana päritolu laulja Aurelia Dey. Temaga koos astuvad lavale ka Rootsi maailmamuusika staarikitarrist Arvid Rask ning maailmamuusika noortalendi trummar Oskar Löfbergiga ja saksofonist Erik Larsoniga. Õpingute jooksul HSM-i lõime ühiselt ansambli Aurelia Dey & The Vibe.

2.1. Troublemaker

„Troublemaker” on Aurelia Dey poolt kirjutatud lugu, mis esindab Jamaicalt pärit populaarset muusikastiili *dancehall* ja *Reggae*. *Reggae* ja Jamaica *root* muusikast välja kujunenud *dancehall* on enda olemuselt tühjem ning kiirema tempoga. „Troublemaker” loo keskseks liikuvaks jõuks on kolm muusikalist *riffi* (muusikaline käik), mida loo vältel erinevad grupid mängivad (vt. LISA 1). Laulja läheneb loo salmide meloodilisele liikumisele läbi Jamaica “Toasting” stiili, mis on sõnadega mängimine instrumentaalsetel rütmidel ehk laulja mingi määral valib meloodia kulgu kohapeal. Lugu on arranžeeritud ühiselt koos ansambel Aurelia Dey & The Vibe liikmete poolt.

2.2. Kay la Nago

Teise loona tuleb esitusele Haitilt pärit lugu „Kay la Nago”, mille olen arranžeerinud koos enda HSM’i ansambelitundide juhendaja Sten Källanniga. Lugu kõnetas mind võimsa energia poolest momentaalselt. Kui ma esimest korda antud looga tutvusin siis Steni esimene lause loo kohta oli: *“Nago rahvas on rahvas, kellel on võitlusvaimu. See hing olen mina, oleme meie!”*. Alles aastaid hiljem mõistsin, et „Kay la Nago” on lugu, mis annab minu tegemistes mulle jõudu ja jaksu, et edasi liikuda tähtede poole. Jõud tuleb meist endist ning kui sa suunad kogu enda energia õigesse kohta siis sa suudad saavutada kõike siin elus. Tahan antud looga jagada seda sama tunnet publikuga.

Lugu põhineb 6/8 *clavel* (vt. LISA 2), mis on selle kõige olulisem osa. *Clave* - kaks väikest puust pulka, mida lüüakse vastu teineteist. *Clave* on trummide rütmimustri loomisel üks alustaladest, mis hoiab kogu rütmilist liikumist stabiilselt balansis. Sealse muusika puhul ei küsita kus on 1., 2., 3. ja 4. löök, vaid on lihtsalt *clave*, mis tähistab kõike seda. Laulu esitamine on veidi sarnane regilaulule, kus eestlaulja laulab fraasi ja koor vastab. (Vt. LISA 2)

2.3. I Want to See You My Father

Kava keskseks looks on „I Want to See You My Father”, mis on originaalis kirjutatud Ghana päritolu muusiku King Ayisoba poolt. Lugu sai arranžeeritud minu, Aurelia Dey, Oskar Löffbergi ja Arvid Raski poolt. „I Want to See You My Father” oli meie bändi esimeseks seadeks ning peame seda enda talismaniks. Lugu on üles ehitatud ühele ainsale kitarril poolt mängitud rütmilisel liikumisel. Korduva rütmilise motiiviga viib lugu kiirelt meditatiivsele rännakule, kus on võimalik end ära unustada. Rootsis õppides pidin tihti kokku puutuma koduigatsusega ning kuklas kummitas mõtte, et minu lähedased sõbrad ja mu bändid kaovad mu elust. Olles tagasi Eestis, siis mõistan, et tegelikult on kõik meie endi kätes - me peame üle olema enda mustadest mõtetest. Antud lugu on olnud minu igapäevaselt kuulatavas muusikalistis alates

vaetusüliõpilase aastast. „I Want To See You My Father” on minu jaoks nostalgiline pala, mida olen palju kuulnud ja mida jalutuskäikudele kaasa võtnud.

2.4. Higher Ground

Neljandaks tuleb esitusele minu omalooming, mis on kirjutatud koos Aurelia Dey’ga, kes kirjutas loole sõnad. „Higher Ground” lugu sündis minu esimestest katsetustest *looper*’iga. (*Looper* on efektiblokk, millega saab salvestada ostinaatolikke käike). Minu tooleagne eriala õpetaja Stefan Bergman soovitas ja innustas mind omaloominguga tegelema. Hakkasin enda igat mõtet *looper*’iga jämmima ning salvestama. Salvestatud muusikalistest käikudest sündis lugu „Higher Ground” (vt. LISA 4). Väga raske oli kellelegi jagada enda värsket loomingut, kuid siiski jagasin seda Aureliaga ning tänu sellele julgusele sündiski tervikteos „Higher Ground”, mis esindab minu reggae muusikastiili vaimustust.

2.5. Phenomenal

Kava viimaseks looks olen valinud loo, mis oli ka minu HSM-i diplomikontserdi viimaseks looks. „Phenomenal” on kirjutatud Trinidad ja Tobakost pärit muusiku Benjai poolt ning mis põhineb *Soca* muusikastiilil. (*Soca* on Trinidadadi populaarne muusika, mis arenes 1970ndatel ja on tihedalt seotud Calypso’ga. Muusika kasutatakse tantsimiseks karnevalidel ja fete pidudel. *Soca* rõhub rütmilisele energiale ja stuudio tootmisele ning elektroonilistele helidele, millele on juurde lisatud effekte (S.Dudley 2010)). Loo ülesehitus põhineb korduvatel motiividel, mida erinevad instrumendid loo vältel mängivad (vt. LISA 5). Mis sobib veel paremini vara-suvisesse õhtusse, kui rõõmus ja kiiretempoline peolugu? Ma tahan lõpetada enda kontserdi koos heade ja lõbusate tunnetega südames. Tahan publikule peegeldada enda tõelist “mina”.

3. ETTEVALMISTUSPROTSESS JA KAASTEGEVAD MUUSIKUD

Diplomikontserdi ettevalmistus algas 2018. aasta veebruari keskpaigas, kus sain nõusoleku rootsi muusikutelt. Sellele järgnesid Eesti Kultuurikapitalile kirjutatud rahastuse taotlused muusikute transpordiks Viljandisse ning Viljandi Pärimusmuusika Aida rendi maksmiseks - mõlemad said toetatud. Järgnevalt hakkas paika loksuma eesti muusikutest koosnev bänd ning proovigraafikud. Ettevalmistusprotsessi suur osa on olnud meedia kajastusel ning erinevad reklaamiga seotud ülesanded.

3.1. Esinemiskoht

Diplomikontserdi toimumiskohaks valisin Viljandi Pärimusmuusika Aida, kuna see on ainuke saal Viljandis, mis vastab minu ootustele ja nõuetele. Usun, et selles saalis saan kõige paremini edastada enda afro-rütmide vaimustust.

3.2. Diplomikontserdi proovid

Diplomikontserdi proovid toimusid kolmes osas. Enne prooviperioode saatsin laiali repertuaari. Mai esimesel nädalal sain kokku Eesti muusikutega Viljandis ning tutvustasin neile partiisid ja käisime detailselt läbi lugude vormid. Järgneval nädalal jõudis Viljandisse trummar Oskar Löffberg, kellega alustasime tööd rütmigrupiga. 10. mail jõuavad Viljandisse kitarrist Arvid Rask ning laulja Aurelia Dey. Kaks päeva enne kontserdi toimumist algasid proovid terve

diplomikontserdi bändi koosseisuga. Palju rõhku olin pannud muusikute individuaalsele tööle enne proove.

3.3. Heli

Diplomikontserdi helimeheks on **Rainer Koik**. Olen Raineriga eelnevalt palju koostööd teinud ning nägin, et ta on parim valik. Ühtlasi on ta ka Viljandi Pärimusmuusika Aidas saali akustikaga tuttav. Olen tellinud enda diplomikontserdiks lisa sub-kõlarid ja tänu Raineri eelnevatele kogemustele oskab ta häälestada Viljandi Pärimusmuusika Aida statsionaarselt kohal olevad kõlarid lisa sub-kõlaritega, et publik saaks nautida kvaliteetset heli. Lisaks kasutavad muusikud kõrvamonitoride süsteemi ning pean Rainerit ka sellel alal Eesti üheks parimaks. Tema kõrvamonitori miks on selge kõlaga ning ta oskab järgida muusikute erisoove.

3.4. Valgus

Valguskunstnikuks on **Javer Jaanus**. Valguskunstniku valik tuli, nii nagu ka helimehe, väga loomilikult ja lihtsalt. Olen eelnevalt Javeriga koostööd teinud ning tean, et ta on parim valik. Javer on väga musikaalne ning tema kunstiline lähenemine sobib minu diplomikontserdi jaoks. Austan ka tema suurepärasest tööetikat ning tean, et kontsertpäeval ei pea ma diplomikontserdi valguslahenduse pärast muretsema.

3.5. Kunstnik

Lava ja kontsertpaiga kujunduse kannab hoolt Viljandi Teatris Ugala lavastusala juhatajana töötav **Pille-Riin Lillepalu**. Valisin tema sellepärast, kuna tean, et ta on väga kohusetundlik ja hea kunstilise tunnetusega. Ta teab minu muusika maitset ja oskab luua diplomikontserdi jaoks parima atmosfääri nii publikule kui ka laval olijatele. Pille-Riin on ka eelnevalt koostööd teinud valguskunstnik Javer Jaanusega.

3.6. Plakat

Plakati kujundas **Silver Tõnisson**. Eelnevalt olid mul olemas Aurelia Dey fotod ning mai keskpaiku tegime pildisessiooni käigus minust plakati tarvis pilte. Jagasin kujundale oma nägemust, milline võiks plakat välja näha ning koostöö tulemusel sündinud kujundusega jäime mõlemad väga rahule.

3.7. Kaastegevad muusikud

Diplomikontserdi ansamblikoosseisu kuuluvad:

- laulja Aurelia Dey
- kitarrist Arvid Rask
- trummar Oskar Löfberg
- laulja Ingrid Rabi
- laulja ja viiuldaja Lee Taul
- kitarrist Marvin Mitt
- trombonist, perkussionist ja laulja Tõnu Tubli
- saksofonist Tobias Tammearu
- perkussionist Tõnis Kirsipu
- pianist Rahel Talts

Aurelia Dey on Ghana päritolu, Rootsis resideeruv afro-, *dancehall*- ja pop-skeenes tegutsev laulja. Aastatel 2014 - 2016 õppis ta Göteborgi Ülikoolis maailmamuusika suunal. Ta on tegev soloartistina ning ansamblit Sallyswag, kes on Rootsis auhinnatud afro-muusika bänd. Ühtlasi veab Aurelia juhendab dancehall ja popmuusika tantsustuudiot.

Aureliaga kohtusin vahetusaastal. Esimesest päevast alates oleme olnud head muusikakaaslased. Pean Aureliat üheks andekamaks oma ala muusikuks. Olin kindel, et Aurelia on ainuke laulja, kes sobib minu TÜ VKA diplomikontserdi lauljaks.

Arvid Rask on Stockholmist pärit kitarrist. Tema muusikaline teekond on Skandivaavia folgist läbi *reggae* ja lääne-aafrika rütmidest pop muusikani. Ta on õppinud Skeppsholmeni rahvaülikoolis ning aastatel 2014 - 2016 õppis ta Göteborgi Ülikoolis maailmamuusika suunal. Ta on auhinnatud ansamblite Kolonien ja Vårdlens Band asutaja ja liige.

Arvidiga kohtusin Göteborgi õpingute ajal. Esimest päevast alates oleme olnud head sõbrad ja muusikakaaslased. Pean Arvidit üheks parimaks kitarristiks, kelle rütmitunnetus ja musikaalsus on märkmisväärne.

Oskar Löfberg on Rootsist, Karlstadi linnast pärit trummar ja perkussionist. Ta on õppinud Ingesundis muusikakolledžis jazzmuusika suunal trumme ning sel kevadel lõpetab Göteborgi Ülikoolis maailmamuusika suunal löökpillide interpreedi erialal. Enda õpingute jooksul on ta korduvalt täiendanud ennast Kuubal - õppides kohalike löökpile. Aastate jooksul on ta muusikat teinud erinevates väiksemates ja suuremates koosseisudes ning tegelenud ka omaloominguga.

Ka Oskariga tutvusin Rootsi õpingute ajal ning oleme sõbrad sest ajast saati. Pean Oskarit üheks parimaks trummariks, kelle musikaalne ampluaa on väga suur.

Ingrid Rabi on Riisiperest pärit laulja ja muusik. Lapsepõlves laulis ta 10 aastat ETV Tütarlastekooris ning ta on lõpetanud Heino Elleri nimelise Tartu muusikakooli rütmimuusika laulmise eriala Ursel Oja õpilasena. Alates 2017. aastast sügisest on Ingrid Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia üliõpilane ning õpib Liina Saare juhendamisel endiselt rütmimuusika laulmist. Aastate jooksul on ta muusikat teinud erinevates väiksemates ja suuremates koosseisudes ning tegelenud ka omaloominguga.

Ingridiga kohtusin esimest korda jazziklubis Jasm. Olin pingsalt otsinud häid lauljaid, kes suudaks Aurelia Dey tempoga suurepäraselt järgi jõuda ning kes oleks ühtlasi laval vaba. Ingrid on täpselt see laulja, keda olin otsinud.

Lee Taul on värskelt Viljandi Kultuuriakadeemia lõpetanud muusik. Õpetamispagasit on ta korjanud erinevatest põnevatest laagritest (Ruhnu viiulaager, Laste Oma Folk, Eesti Etno) ning lisaks õpetab ta ka H. Elleri nimelises koolis pärimusmuusika erialal viiulit. Muusikuna tegutseb Lee koosseisus Black Bread Gone Mad, lisaks olnud tegev ansamblites Midrid, Estonian Folk Orchestra, tribüüt-projektis Puzzle (ansamblile Collage) ning loonud muusikat ka tantsu- ja teatrilavastustele (“Sünaps”, “Laineid lausudes”).

Leega olen enda muusikukarjääri jooksul kokku puutunud väga palju. Tean, et ammustest aegadest ning ühtlasi mängime koos koosseisus Black Bread Gone Mad. Lee on väga tugeva maailmamuusika taustaga muusik, kes on väga kiire õppiija. Teadsin ammu, et ta on parim valik minu diplomi kontserdi koosseisu.

Marvin Mitt on üles kasvanud Pärnumaal Pootsi külas, peale gümnaasiumi lõpetamist on rütmimuusika kitarril õppinud Heino Elleri nimelises Tartu Muusikakoolis Oleg Pissarenko käe all ning hetkel õpib rütmimuusika kitarril Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias Andre Maakeri käe all. Märkimisväärsed ansamblid on olnud IHM trio, vonKuusk, Jakob Juhkam Band, Johannes Laas kvintett, Onu Bella Band, the Belka jpt.

Marviniga kohtusin esimest korda jazziklubis Jasm. Olin pingsalt otsinud häid kitarriste, kellel on hea maailmamuusika rütmide tunnetusega ning kes on laval vaba olekuga. Marvin annab suurepäraselt jazzihõngu minu diplomikontserdile.

Tõnu Tubli on Eesti trummar ja trombonist. Õppis Viljandi Paalalinna Gümnaasiumis ning edasi TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias ja Eesti Teatri ja Muusikaakadeemias. 2017. aasta etnokulpide ehk Eesti pärimusmuusikaahindade jagamisel võitis ta parima muusiku tiitli. Muusikuna tegutseb Tõnu koosseisus Trad:Attack!, Angus ja Lauri Kadalipp Social Jazz. Lisaks on ta jazziklubi Jasm asutaja ja eestvedaja.

Tõnu on minu vend. Tean teda muusikaliselt läbi ja lõhki ning tean, et ta on parim valik minu diplomikontserdile.

Tobias Tammearu on Eestist, Viljandist pärit saksofonist. Tobias on lõpetanud Viljandi Muusikakooli, Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli ja Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli saksofoni erialal. Hetkel õpib ta Hollandis Amsterdami Konservatooriumis jazzmuusika osakonnas. Pean teda üheks parimaks noorsaksofonistiks ning tema meloodiline ja rütmiline lähenemine muusikale on minu diplomikontserdi kava jaoks suurepärase.

Tõnis Kirsipu on Eestist pärit löökpillimängija. Ta on mänginud ansamblites Ars Apta, Free Wind, Estonian Folk Orchestra, Ukerdajad, VonKuusk, Phosphorus Trio, Anu Taul Band, Duo Malva & Kirsipu, Angus ning Odd Hugo. Tõnis Kirsipu on lõpetanud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika erialal, olles esimene diplomeeritud pärimusmuusika löökpillimängija Eestis. Alates 2014. aasta sügisest õpetab Kirsipu Heino Elleri nimelises muusikakoolis pärimusmuusika löökpille.

Tõnisega alustasime TÜ VKA-s koos enda õpinguid. Oleme pikalt koos mänginud ansamblites Ukerdajad ja Angus. Pean Tõnist üheks Eesti parimaks perkussionistiks.

Rahel Talts on Eesti, Pärnust pärit klahvpillimängija. Rahel õpib Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis rütmimuusika osakonnas klahvpille. Rahel on väga musikaalne ning tema meloodiline ja rütmiline lähenemine muusikale on minu diplomikontserdi kava jaoks suurepärase.

4. KOKKUVÕTE

Käesoleva kirjaliku töö eesmärgiks on anda ülevaade minu diplomikontserdil esitusele tulevatest paladest, kontserdi konsptsioonist, üles ehitusest ning minu muusikalisest arengust maailma muusika suuna poole.

Seda eesmärki täitmaks kirjeldan esimeses peatükis enda muusikalist arengut. Teises peatükis rääkisin pikemalt kontserdi konseptsioonist ja kuuldavale tulevatest lugudest ning kirjeldasin nende tähendust ja iseloomu. Kolmandas peatükis kirjeldasin lühidalt enda diplomikontserdi ettevalmistusprotsessi ning kaastegevaid muusikuid, helimeest, valguskunstniku ja kontsertpaiga kunstniku.

Minu diplomikontserdi „Minu Rootsi” eesmärgiks ja sooviks oli jagada enda Rootsist õpitud Eesti publikuga. Jagada minu maailmamuusika vaimustust terve diplomikontserdi publikuga.

Pika muusikalise teekonna jooksul olen saanud palju kogemusi nii metsasarvel Viljandi Noorte Sümfooniaorkestris, Viljandi Muusikakooli puhkpilliorkestris, Tartu Ülikooli Akadeemilises Puhkpilliorkester “Popsid” mängides. Basskitarril paljudes bändides: Vägilased, Nikns Suns, Näkk Loviise, Keedisbänd Megaturbo 3000, Ars Apta, Ukerdajad, Aurelia Dey & The Vibe. Hetkel olen tegev ansamblites nagu Angus, Maria Gertsjak Bänd ning Päike.re.Satas. Kõikides erinevates koosseisudes, teiste suurepärase muusikute kõrval musistseerides, olen omandanud palju teadmisi ja kogemusi.

Soovin tänada kõiki, kes on aidanud mind minu diplomikontserdi tarbeks. Eriti tahaks tänada minu eriala õppejõude Marti Tärn, Taavo Remmel, Stefan Bergman ja Sten Källmanni. Samuti soovin tänada enda diplomitöö juhendajat Ahto Abneri heade nõuannete ja juhendamise eest. Aitäh kõikidele kaastegevatele muusikutele ning Eesti Kultuurkapitalile toetuse eest.

5. KASUTATUD KIRJANDUS

Cooper. C.J 1999. “*Dancehall music*”. <https://www.britannica.com/art/dancehall-music> (02.05.2018)

Cooper. C.J 1999. “*Reggae*”. <https://www.britannica.com/art/reggae> (02.05.2018)

Duddley. S 2010. “*Soca*”. <https://www.britannica.com/art/soca-music> (02.05.2018)

Kolinski, M. 1980. “*The New Groove Dictionary of Music and Musicians. Haiti.*”

MacFarland, A. 2017. “*Music in Haiti*”. <http://www.crudem.org/music-in-haiti/> (02.05.2018).

Õunapuu, L. 2014. “*Kvalitatiivne ja kvantitatiivn uurimisviis sotsiaalteadustes.*”

6. LISAD

Lisa 1 „Troublemaker”

Troublemaker

Aurelia Dögg

Kaik I

Kaik II

Kaik III

Lisa 2 „Kay la Nago”

Kay la Nago Haiti: trad.

A1

(Solist) (Koor)

Kay la Kay la semwen Kay la Nago le le Kay la Kay la Semwen Kay la Nago le le

(Solist) (Koor)

Ka la e o semwen Kay la Nago Koulele Kay la Kay la Semwen Kay la Nago le le

B1

(Solist) (Koor) (Solist) (Koor)

Kay la Nago Kay la Vodou

Koulele Koulele

6/8 Clave

6/8 Banjo

6/8 Kitara

Lisa 3 „Higher Ground”

Higher Ground

muusika Mati Tubli
sõnad Anneli Dey

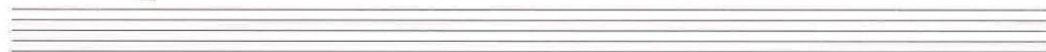
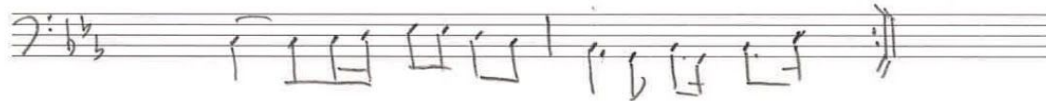
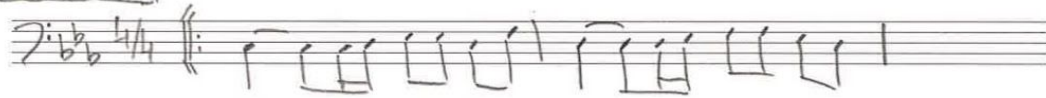
Käik I

Käik II

Bassikäik

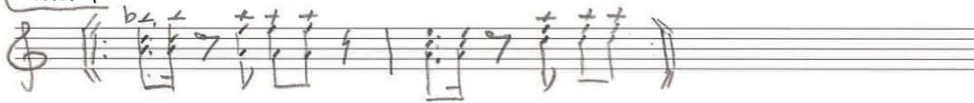
Lisa 4 „Phenomenal”

Phenomenal

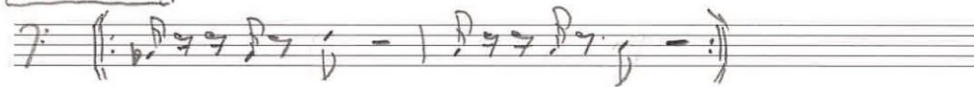
Benjai

RÜTMIGRUPPI PARTIID:

Kitara 1

Basskitara

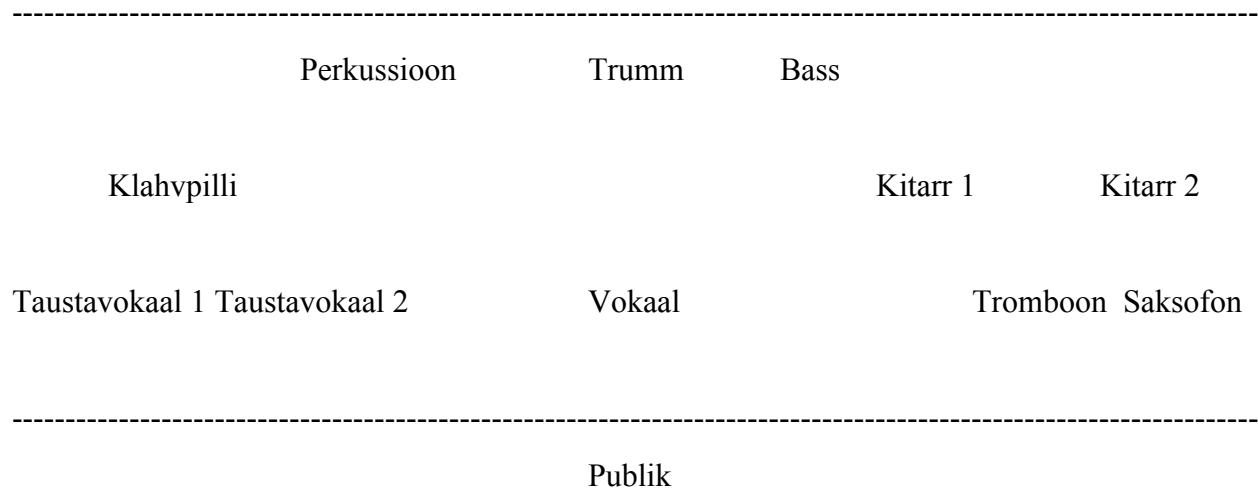
Klahmpill

Lisa 5 Kontserdi kava

1. „Troublemaker” (A.Dey)
2. „Kay la Nago” (Haiti trad.)
3. „I want to see you my father” (King Ayisoba)
4. „Higher Ground” (M.Tubli, A.Dey)
5. „Phenomenal” (Benjai)

Lisa 6 Lavaplaan

Lisa 7 Plakatid

Viljandi
pärimusmuusika
ait

12. mai

MATI TUBLI
AURELIA DEY

ANGUS
DJ HARL:ETNO

7. SUMMARY

The aim of this written work is to give an overview of the tracks of my examination concert, organization of the concert and my musical development towards world music.

To do so, I described my musical development starting from early childhood. Later on, I elaborated on the concept behind the concert and the processes behind organizing the concert. Furthermore I described the meanings and characteristics of the songs I had chosen. From there on, I briefly described the process of preparing for my examination concert by practicing alone and with all the musicians meeting just before the concert. Also I described my sound engineer, the lightning technician and all the musicians taking part of my concert venue.

I would like to thank everyone who have helped me in the process of my examination concert. Especially I would like to thank my teachers Marti Tärn, Taavo Remmel, Stefan Bergman and Sten Källmann. I would also like to thank my supervisor for this thesis - Ahto Abner - for good advice and guidance. I am grateful for all the contributing musicians and especially for the financial support from Estonian Cultural Endowment.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Mati Tubli

(sünnikuupäev: 14.05.1990)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Minu Rootsi”, mille juhendaja on Ahto Abner,

1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 02.05.2018